

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	celo leto	K 22—
celo leto	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5:50
na mesec	2—	na mesec	1:00

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v prilici levo), telefon št. 34.

Inhača večki dan zvezde izvadki zedanje in preizkušnje.

Inserati veljajo: petrostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Naredna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—
celo leto	13—
pol leta	6:50
četr leta	2:30

celo leto	K 26—
pol leta	13—
četr leta	6:50
celo leto	K 30—

za Ameriko in vse druge dežele:

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnici ali znakma

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Italijanska fakulteta.

Sinoči je proračuški odsek za cel razpravo o italijanski pravni fakulteti. Čez dan je imel ministrski predsednik mnogo posvetovanj z volitelji različnih strank in tudi z dr. Plojem kot načelnikom »Zvezjužnih Slovanov«. Samo za dr. Šusteršiča se ministri predsednik ni čisto nič zmenil in zaradi tega je dr. Šusteršič zopet strašno hud na — dr. Ploja! Saj je pa tudi nezaslišano, da se ministri predsednik ravno za dr. Šusteršiča nič ne meni, da se z vsemi voditelji posvetuje, samo ne z njim, da vse vpraša za mnenje, saj ne joga ne, da se skuša z vsemi dogovoriti in pobotati, samo dr. Šusteršič pusti v kotu stati, naj dela kar hoče. Pa se še kdo čudi, da bi dr. Šusteršič najraje iz kože skočil!

Ministrski predsednik je pri vseh včerajšnjih posvetovanjih zastopal stališče, da vlada ne akceptira Trsta za sedež italijanske pravne fakultete in je skušal stranke pripraviti do tega, da bi se zedinile na kak drug kraj. To je združeno z velikimi težavami. Italijani pravijo »Trieste nulla« pa bi se zadovoljili z Dunajem, česar pa zopet Nemci absolutno nečejo dovoliti. Ta zadrega je rodila polno kompromisnih predlogov. Eni so priporočali Mödling pri Dunaju, drugi Gorico, tretji Prago, četrti Krakov, peti so nasvetovali italijansko izpravevalno komisijo na Dunaju. Splošno zmešljavo karakterizuje najbolje dejstvo, da je krožila celo voja: celo ministrstvo odstopi, če ne obvelja Dunaj kot sedež italijanske fakultete.

Ko se je zvečer sešel proračunski odsek, se je razvedelo, da je bil ta dan načeni minister grof Stürgkh v posebni avdijene pri cesarju in da je to v zvezi z italijansko fakulteto je brez dvoma.

Razpravo o ustanovitvi italijanske pravne fakultete je otvoril maloruski poslanec prof. Romancuk. Ta se je postavil na stališče, da ima vsak narod pravico do lastne visoke šole, torej tudi Italijani in da naj določni narod tudi sam izvoli kraj, kjer naj bo njegova visoka šola. Po njegovih sodbi mora biti italijanska fakulteta samo v Trstu ali v Tridentu.

Iz te Romančukove izjave izhaja, da bodo Malorusi glasovali z Italijani.

Klerikalni Italijan Conci je zahteval, naj se ustanovi fakulteta v

Trstu in zahteval je, naj se na vsak način zadeva reši, naj se Italijanom ali da fakulteta, ali naj se jim ne da, a vedeti hočejo pri čem da so.

Tržaški socijalnodemokrati poslane Pitti i je zahteval, da se fakulteta ustanovi v Trstu. Rekel je, da so za Trst pamet, diplomacija, vladne stranke in velik del opozicije, namreč socijalni demokraciji in Malorusi. Iz tega da sklepa italijansko prebivalstvo, da prihaja odpor proti Trstu ali od krone ali od prestonaslednika.

To vpletanje krone in prestolonaslednika v debato je predsednik zavrnil kot neparlamentarno.

Besedo je potem dobil slovenski poslanec Gostinčar. Ta se je bil že več dni pred sejo oglašil za besedo in je začel obstrukcijski govor, ki ga je zaradi pozne ure kmalu pretrgal pridružoči si, da ga nadaljeval v prihodnji seji.

Kdaj bo ta seja, to še ni določeno. Najbrž šele čez — 14 dni, namreč ko bo v zbornici končana proračunska debata. To je pač v zvezi z izjavo Italijanov, da bi glasovali proti proračunu, če bi se prodrl s svojo zahtevno glede italijanske pravne fakultete.

Torej za 14 dni je vsa stvar odložena.

Kostanj — zavora razširjenju nemščine?

V listu »Petermanns Mitteilungen« dokazuje profesor dr. Scharfetter, da se često krijejo rastlinske meje z narodnimi mejami.

Kot karakterističen zgled v tem oziru navaja nemško jezikovno mejo, ki se v bistvu krije z geografsko črto, do katere rase kostanj.

V srednjem veku so Nemci prodrl preko te črte, toda nikjer, kjer rase kostanj, niso mogli uspevati. Povsod tu so izginili nagloma ali pa so polagona propadali, dokler se niso popolnoma vtoplili v tujem elementu.

Usoda Gotov in Longobardov je znana.

Goti so poginili pred vratmi Rima, Longobardi so se v ravnni reke Pada pretopili v Italijane.

Zemljepisna črta, do katere rase kostanj, je nekak kitajski zid, preko katerega ne morejo Nemci na jug, Romani pa ne na sever.

Preko »kostanjeve meje« Nemci

prav tako niso mogli prodreti, kar niso mogli starci Rimljani trajno razširiti svojega gospodstva preko te mejne črte.

Zdi se torej, kakor da bi bili narodi prav tako kakor rastline vezani na gotove pokrajine, na gotove klimatične odnosje, kakor da bi v drugih pokrajinalah z drugimi klimatičnimi razmerami ne mogli živeti, ne da bi izgubili svoje življenske sile in svoje odporne moći.

Zgodovina dokazuje, da so se posamni narodi tam najložje razširjali in množili, kjer so bili dani življenski pogoji za karakteristične rastline njihove pravne domovine.

Cehi so prodri proti zapadu samo do črte, kjer se je nehalo ravan in kjer se je pričelo gorovje, Arabci so naselili samo one pokrajine, kjer je bila mogoča kultura datjeve palme.

Geografska črta, do katere uspeva kostanjevo drevo, je tudi meja med Hrvati in Srbi ter med Madžari.

Slovenci so naselili, ko so se pojavili v Evropi, Nižje Avstrijsko, Štajersko, Korosko, Primorsko, Kranjsko ter dele Gornje Avstrijske in Tirolske.

Tekom stoletij so popolnoma izginili na Nižjem in Gornjem Avstrijskem, na Tirolskem, na Gornjem Štajerskem in Koroskem, krepko se drže samo na Spodnjem Štajerskem, Kranjskem in Primorskem, v pokrajinalah, kjer rase — kostanj.

Na Koroskem južno od Drave, kjer rase kostanj samo semtertja, ne da bi obrodil sadu, propada slovenski živelj vedno bolj in če se bo ta proces vršil v tej meri naprej, bomo v doglednem času že žalovali ob gomili koroškega slovenstva.

Tudi na Gorenjskem ne uspeva kostanjevo drevo.

Ali je tudi potem Gorenjski usojeno, da polagona izgine v nemškem morju?

Če je teorija, ki jo razvija dr. Scharfetter, utemeljena, potem je usoda tako Koroške kakor Gorenjske toliko kakor zapečatenata, varne pa so proti nemškemu navalu Spodnjem Štajerska, Kranjska razen Gorenjske in Primorje zato, ker tu rase čudočno tvorijo drevo — domaći kostanj.

Kjer pa rodi to drevo, tam ginejo Nemci kakor rosa na solnec, vsaj tako uči in dokazuje profesor dr. Scharfetter.

Parlament.

Seja posl. zbornice. — Interpelacije.

— Ogrske volitve. — Zakon o staropenzionistih. — Nujni predlog o tkalecih.

Večji del včerajšnje seje je zavzela debata o odgovoru min. predsednika glede uporabe avstr. vojaštva pri ogrskih volitvah. Potem pa je bil sprejet zakon o staropenzionistih.

V začetku seje je stavljal posl. Wastian interpelacijo glede mariborskega državnega mostu čez Dravovo in interpelacijo, ker niso bosenski protestantje posebej zastopani v bosenskem deželnem zboru.

Po uvdohnih besedah predsednika Pattaia, ki prosi ne se vtikati pri debati o asistenci avstr. vojaštva pri ogrskih volitvah in notranje ogrske zadeve povzame besedo posl. dr. Korošec. Pravi, da ni res, da bi bile šele in kr. čete na Ogrsko zaradi miru in redu, temveč zato, da so vplivale na izid volitev v prid ogrske vladne klike. Govornik navaja slučaje, kjer so vojaki motili volilne shode protivljudnih kandidatov. Vojaki v raznih slovaških okrajih sploh niso pustili slovaških volilcev na volišča, ki so bila obdana od močnih vojaških kordonov. Le na ta način si je mogoče razlagati žalostno dejstvo, da je bilo izvoljenih le 8 narodnih poslancev in da so narodnosti izgubile 15 mandatov. To, da so bile čete poslane v prvi vrsti proti narodnostim, je nezaslišano in proti temu morajo protestirati vse avstrijske stranke. Pa tudi zato je treba proti asistenci avstr. vojaštva pri volitvah na Ogrskem protestirati, ker so te volitve spravile na površje najhujše sovražnike splošne in enake volilne pravice proti pristašem te pravice. — Posl. Šramek istotako povdarja, da čete niso šle na Ogrsko zaradi vzdrževanja reda in miru. Ta stvar je zadeva cele zbornice. Škoda, da se niso v tej stvari Slovanom pridružili tudi Nemci, to bi na Ogrskem in v celiem svetu še veliko bolj uplivalo. — Posl. Renner pravi, da bo soc. demokracija spravila stvar na razgovor v delegacijah. Protest pa naj se ne smatra za argument za Justha, Košuta itd. Teh gospodov krivda je, da so tako volitve na Ogrskem sploh mogeo.

Koalicija vladne vlade ima mnogo grehov na svoji vesti, med dr. krovoplitje v Černovi. Sama si je spleta laž, s katerim je bila zdaj tepera. Delavska ljudstvo bo na Ogrskem

čeprav ne izboljšati položaj onih t. zv. staropenzionistov, katerim je od-

sledi razprava o predlogi glede staropenzionistov. Poroča posl. Wolf, ki povdarja veliki pomen predloga. Pred 80 leti je bilo 43.600 državnih uslužencev, danes jih je 500.000. Prvi del predloga ima namen izboljšati položaj onih t. zv.

staropenzionistov, katerim je od-

čedno dekletec, ki je glede lepot le malo zaostajala za gospodinjo. Bila je le še bolj živahnha od gospo in ko mi je prišla parkrat odpisat, se je vrtela pred menoj kot vrtavka, da sem si jo lahko od vseh strani ogledal. Držal sem se proti nji vedno resno in v onih mejah, ki se jih morda prijatelj gospodinje do službenice. A to Lizika ni bilo po volji. Pri vsaki priliki je koketirala z menoj ter me z zaljubljenimi pogledi izzvala. Na da bi se hvalil, toda v poslilmo moram povedati, da se je mala skrateljek tudi zaljubil v mene, kar mi je parkrat očitno pokazala.

Da je opazila ljubavno razmerje med menoj in gospo, ni bilo niti čudnega, ker te vratje punice povsod prisluškujejo in je bilo gospo tudi nemogče, da bi jo vselej odstranila iz hiše, ko sem bil jaz na obisku. Gospa se je pa zanesla nanjo, kar mi je na moj pozadje opazila sama rekla, kajti ravnala je z Liziko bolj kot prijateljico, kakor gospodinju. Ni se torek bala, da bi Lizika izdala najino razmerje, toda jaz sem bil drugačenega mnenja. Poznal sem zaljubljene in ljubosumne ženske in zato sem iz previdnosti moral biti prijaznejši z Liziko.

Že ko sem se ji nasmehljal, je bila vse sredna in zardela, da je do učesa. In nekoga dne, ko mi je napravila pri vratih globok poklon ter na moj resni odziv rekla: »Ej, vedno tako resni, gospod anotaktički sem

LISTEK.

Rožički gospoda stotnika.

Spisal R. Marinček.

(Dalej.)

Lica so ji zažarela v veselju in stisnila mi je še enkrat roko. Z nem pogledom sva se poslovila in tekel sem v kazino, da sem staremu izročil nujni akt.

»In potem?« sem ga vprašal ter skoro drhtel v radočnosti, kako je ta ljubezen razvila.

»Potem je prišlo tako, kakor pri vsaki moji ljubezni. Vzljubila sva se in doživelva res lepe urice. Toda sij poznaš mojo nestanovitost. Ko sem videl, da gre stotnikovi gospo ljubezen do srca in da bi meni lahko nastale sitnosti, kajti postala je tako brezskrbna

merjena pokojnina še po starem normalno; dragi del pa ureja dohodek vseh in sicer omilj drži uslužbenec, ki so narili pred veljavnostjo zakona z 18. maja 1896. Predlagani zakon naj ima veljavnost od 1. januarja 1910. Staroposnjanjeni in penzionistinje naj bodo v eno mesto postavljeni z ostalimi. — Po kraji debati se sprejme predloga v drugem in tretjem branju. — Posl. Steinwender referira nato o predlogih glede oprostitev kolkovih in drugih pristojbin na polju dejelne kulture. Tudi to se sprejme v drugem in tretjem branju.

Sledi razprava o nujnem predlogu posl. Lisega glede takovev.

Prihodna seja danes dopoldne.

Jezikovno vprašanje.

Govori se, da so proti Bukvajevemu okvirnemu jezikovnemu zakonu takščini in meritorni pomisliki; načrt je baje zelo pomanjkljiv.

Poslane Schreiner, Koller, Hebold in Pacher so izdelali nov elaborat glede jezikovnega vprašanja. Ta elaborat bo tvoril za Nemce podlage jezikovnih pograjanj.

Proračunski odsek.

V proračunskem odseku se je včeraj začela debata o italijanskem vseučiliškem vprašanju. Govorili so zastopniki Ruzinov, ki so za Trst ali Trident, in italijanski poslanci. Slovenski klerikale so poslali v boj zoper Gostinčarja, ki je konec seje svoj govor prekinil ter bo nadaljeval v prihodnji seji.

Dnevne vesti.

+ Klerikale in slovenska fakulteta. Sinoč je priobčil »Slovenec« brzjavko, v kateri pravi:

»Kakor je bilo pričakovati in kakor je »Slovenec« že davno napovedoval, je hofer Ploj z »Zvezu južnih Slavena« zbežal in zdaj agitira zoper slovensko stališče v vseučiliščem vprašanju pri vseh strankah, zlasti pa hujša Čehi. Mladočehi so potegnili z njim, kakor vedno pa so ostali Slovencem zvesti češki agrarci in radikale. »Slovenski klub« gre, zaupajoč v svojo moč in naslanjajoče se na slovensko ljudstvo, odločno v boj zoper vladno in nemško namero, ki se ji je pridružil vladinovec Ploj, da pripomore Lahom do fakultete in pokoplije za nedogleden čas slovensko vseučilišče. »Slovenski klub« bo storil svojo dolžnost, da to prepreči in osramoti izdajalce!«

Ta brzjavka je infamija in vsaka beseda v tej brzjavki izdaja osebo, ki je storila to infamijo. Že včeraj smo pojasnili ne le splošni položaj glede junktima med slovensko in italijanskim fakulteto, nego tudi kako se je »Zveza južnih Slovanov« zavzele, da omogoči solidarno postopanje obeh jugoslovanskih klubov. Povedali smo se premalo, »Zveza južnih Slovanov« se ni zavzela samo za to, da bi imela oba kluba skupno sejo, na kateri naj bi se dogovorilo skupno, soglasno in enotno postopanje, kar je pa dr. Šusterič odklonil, nego je šla še dalje. Položaj glede slovenske zahteve v vseučiliščem vprašanju je namreč skrajno neugoden, in, kakor je pojasnil že dr. Laginja, se je batiti, da boeno Jugosloveni popolnoma pogoreli, posebno če bodo jugoslovanski poslanci sledili dr. Šusteriču, ki slovenski narodni postulat samo zlorabljajo za svoje strankarske in osebne namene, sicer pa sploh ne mara slovenske visoke šole. Z ozirom na ta skrajno neugodni položaj,

jo prijet za bradico in jo pobožal po licu. Kakor mlada mačica je drgnila žametno lice ob mojo roko in me s smehljajočimi očmi hvaležno gledala ter špičila ustnice, kakor bi pričakovala poljub. Kakor me poznaš nisem natančen v tem oziru in rad poskrbam malo medu, kjer se mi nudi, toda tu kaj bi se preveč pregrel proti Elzi, ko bi obenem ljubimoval z njo hišno. Zato sem šel kar naprej v sobo. Drugi pot, ko je niti pobožati nisem hotel, je kar naravnost reklam: »Vse le gospa, a zame nič!«

Več, da mi je postal položaj neprizeten in vse me je sililo, da na pravim koncu obiskom v stotnikovi hiši. Storil sem to po dogodku, ki je bil zame odločilen tako, da res ne morem več v hišo. Kakor nerad, ti ga moram vendar povedati.

Spominjam se, da je pred nekaj dnevi praznoval naš polkovnik svoj god in da sem na predvečer tega godu vzel dopust za celo noč. Polkovnik je povabil vse častnike polka v kazino in z Elzo sva se dogovorila, da pridev k nji, ker je bilo pričakovati, da bo stotnik gotovo dolgo ostal zunaj. Prišel sem ob desetih in Lizika mi je prišla odpred. Žalostno me je pogledala, toda vseeno se me je prizitilna in me skušala prijeti za roko, ki sem ji jo pa odtegnil, ker je prišla gospa iz sobe ter rekla Liziku: »Lahko greš spati, Lizika, gospodu Milanu bom že sama odpri, ko odide.«

(Konec prihodnjate.)

se je v »Zvezci južnih Slovanov« sproščila misel, rečiti slovenski poslanci in ga obvarovati popolnega poslana na ta način, da se potem posredovalnega predloga uresniči junktum in zagotovi slovenska fakulteta. Za ta posredovalni predlog so se izrekli možje, ki se resu, vrstijo in s sveto vnočno že dolga leta boro in pridobitev slovenske visoke šole, videč, da je to edina pot, ki nam prineče realen uspeh. »Zvezci južnih Slovanov« pa ni samo mislila na tak predlog, kakor smo včeraj poročali, nego ga je tudi izredila klub slovenskih klerikalev s pozivom, naj se o njem izreče. Klerikale pa še odgovor niso dali. O skupni seji niso hoteli nič slišati, na konkretni predlog, ki nam more edini pomagati do fakultete, pa tudi niso odgovorili. Ker torej klerikale nečejo ne skupnega dela, ne skupnega posvetovanja, »Zvezci južnih Slovanov« pa je na stvari, na tem, da doseže pozitiven uspeh in zagotovi slovenskemu narodu fakulteto, zato je dr. Ploj stopil v zvezo z drugimi slovenskimi strankami, da jih pridobi za predlog »Zvezci južnih Slovanov« ter slovensko korist obvaruje pred brezvestnimi naklepki klerikalev, ki slovenske visoke šole ne marajo, ker vedo, da ne bo klerikalna, marveč bo klerikalni misli na vsak način na školo. Klerikalem se gre za to, da bi slovensko fakulteto ubili, a na tak način, da bi se jih ne moglo prijeti in postaviti pred vsem narodom na sramotni oder. Ubiti hočejo fakulteto, da bi mogli potem krivdo zvrati na »Zvezco južnih Slovanov«, proti ujeti agitirati in vptiti, da »Zvezca« ne mara vseučilišča. To je izvor tudi tem nezaslišanim infamijam, s katerimi so klerikalni poslanci v sinočnem »Slovenec« obsuli načelnika »Zvezci južnih Slovanov«. Mi pa želimo pozitivnega uspeha, mi želimo, da se zagotovi slovenskemu narodu potrebna fakulteta in pričakujemo, da bo »Zvezca južnih Slovanov« s primernim začetkom prezirala klerikalna natočevanje in šla svojo pot v korist slovenskega naroda.

+ Kmetijsko društvo v Loškem potoku proti »Slovenskemu Domu«. Konzumno društvo v Loškem potoku je s svojo tožbo proti »Slovenskemu Domu« pogorelo in toženi urednik je bil oproščen. Priobravnave se je strogo postopalo po veljavnih predpisih in po zakonu; ako pa se je postopalo pri razpravi po zakonu, potem je toliko kakor govorito, da je ni na svetu oblasti, ki bi mogla ovreči to porotno sodbo. To ve vsak pameten in razsoden človek in med te stejemo tudi dr. Pegan, zastopnika loškopskega konzumnega društva. A vkljub temu je dr. Pegan vložil proti razsodbi porotnega sodišča ničnostno pritožbo. Čemu? Zato morda, ker se nadaja, da bo ta razsodba razveljavljena? Kaj se! Pegan je preprebrisan, da bi ne vedel, da je njegova ničnostna pritožba samo plijunek v vodo. Pa zakaj jo je potem vendarle vložil? I zakaj, zato ker se mu zdi, da je za »Kmetijsko društvo« v Loškem potoku še premalo narastlo stroškov! 500 K. to ni nič, treba jih je še več, zato je treba vložiti še ničnostno pritožbo, da bo stroškov še par desetakov več. Člani »Kmetijskega društva« v Loškem potoku pa naj plačajo, saj menda lahko. Plačajo pa naj za poslovodjo Debeljaka, ki je vso afero zakril in provzročil tudi stroške! Pa naj še kdo reče, da dr. Pegan ni izvrsten »ljudski zastopnik!«

+ Samo »sijajne zmage«. Vsak čas poročajo klerikalni listi, da so črnih v kaki kmetiški vasi »sijajno zmagali«, kakor bi bilo to kaj posebnega. Te »sijajne zmage« na kmetih so samo dokaz, da se morajo klerikale źe na kmetih boriti in vojskovati za moč, med tem, ko so jo prej dobivali brez boja in brez vojske. Iz tega pa izhaja, da se je tudi med kmetiškim ljudstvom začelo dani in da se je kmetiško ljudstvo začelo upirati klerikalizmu. To je govorito, kako veselo znamenje, ki obeta, da bo sijaj klerikalnih zmag začel kmalu bledeti. Sinoči je klerikalni minister zabeležil zopet tako sijajno zmago. Klerikale so jo dosegli v Podgorju pri Kamniku. Torej se tudi že tam dela dan, v kamniškem okraju, ki je do kosti klerikal. Med drugimi sta bila kot klerikalna kandidata iz I. razreda izvoljena tudi neki Blaž Svetelj in Anton Galjot. Kaj ko bi nam »Slovenec« pojasnil, če sta Blaž Svetelj in Anton Galjot kaj v sorodstvu s tistimi razbojniki, ki so v Podgorju pred nekaj tedni tolovajaki napadli nekoga ljubljanskega gospoda, ki se je tamkaj sprehajal in ga težko poškodovali. Tisti razbojniki se namreč pidejo Blaž Svetelj, Anton Galjot in Vidmar in naravnost je, da bi radi vedeli, če je tem razbojnikom le služljivo tako ime, kakor novim občinskim možem ali če so kaj v sorodstvu z njimi. Da pa zmagujejo klerikale v kraju, kjer se dobe źe tolovaji, ki mirne in spodobne sprehajajoce napadajo in pobijajo, to je pač naravn.

+ Baron Schwarz na delu. Svoj del je v »Zvezci južnih Slovanov« sproščila misel, rečiti slovenski poslanci in ga obvarovati popolnega poslana na ta način, da se potem posredovalnega predloga uresniči junktum in zagotovi slovenska fakulteta. Za ta posredovalni predlog so se izrekli možje, ki se resu, vrstijo in s sveto vnočno že dolga leta boro in pridobitev slovenske visoke šole, videč, da je to edina pot, ki nam prineče realen uspeh. »Zvezci južnih Slovanov« pa ni samo mislila na tak predlog, kakor smo včeraj poročali, nego ga je tudi izredila klub slovenskih klerikalev s pozivom, naj se o njem izreče. Klerikale pa še odgovor niso dali. O skupni seji niso hoteli nič slišati, na konkretni predlog, ki nam more edini pomagati do fakultete, pa tudi niso odgovorili. Ker torej klerikale nečejo ne skupnega dela, ne skupnega posvetovanja, »Zvezci južnih Slovanov« pa je na stvari, na tem, da doseže pozitiven uspeh in zagotovi slovenskemu narodu fakulteto, zato je dr. Ploj stopil v zvezo z drugimi slovenskimi strankami, da jih pridobi za predlog »Zvezci južnih Slovanov« ter slovensko korist obvaruje pred brezvestnimi naklepki klerikalev, ki slovenske visoke šole ne marajo, ker vedo, da ne bo klerikalna, marveč bo klerikalni misli na vsak način na školo. Klerikalem se gre za to, da bi slovensko fakulteto ubili, a na tak način, da bi se jih ne moglo prijeti in postaviti pred vsem narodom na sramotni oder. Ubiti hočejo fakulteto, da bi mogli potem krivdo zvrati na »Zvezco južnih Slovanov«, proti ujeti agitirati in vptiti, da »Zvezca« ne mara vseučilišča. To je izvor tudi tem nezaslišanim infamijam, s katerimi so klerikalni poslanci v sinočnem »Slovenec« obsuli načelnika »Zvezci južnih Slovanov«. Mi pa želimo pozitivnega uspeha, mi želimo, da se zagotovi slovenskemu narodu potrebna fakulteta in pričakujemo, da bo »Zvezca južnih Slovanov« s primernim začetkom prezirala klerikalna natočevanje in šla svojo pot v korist slovenskega naroda.

+ Baron Schwarz na delu. Svoj del je v »Zvezci južnih Slovanov« sproščila misel, rečiti slovenski poslanci in ga obvarovati popolnega poslana na ta način, da se potem posredovalnega predloga uresniči junktum in zagotovi slovenska fakulteta. Za ta posredovalni predlog so se izrekli možje, ki se resu, vrstijo in s sveto vnočno že dolga leta boro in pridobitev slovenske visoke šole, videč, da je to edina pot, ki nam prineče realen uspeh. »Zvezci južnih Slovanov« pa ni samo mislila na tak predlog, kakor smo včeraj poročali, nego ga je tudi izredila klub slovenskih klerikalev s pozivom, naj se o njem izreče. Klerikale pa še odgovor niso dali. O skupni seji niso hoteli nič slišati, na konkretni predlog, ki nam more edini pomagati do fakultete, pa tudi niso odgovorili. Ker torej klerikale nečejo ne skupnega dela, ne skupnega posvetovanja, »Zvezci južnih Slovanov« pa je na stvari, na tem, da doseže pozitiven uspeh in zagotovi slovenskemu narodu fakulteto, zato je dr. Ploj stopil v zvezo z drugimi slovenskimi strankami, da jih pridobi za predlog »Zvezci južnih Slovanov« ter slovensko korist obvaruje pred brezvestnimi naklepki klerikalev, ki slovenske visoke šole ne marajo, ker vedo, da ne bo klerikalna, marveč bo klerikalni misli na vsak način na školo. Klerikalem se gre za to, da bi slovensko fakulteto ubili, a na tak način, da bi se jih ne moglo prijeti in postaviti pred vsem narodom na sramotni oder. Ubiti hočejo fakulteto, da bi mogli potem krivdo zvrati na »Zvezco južnih Slovanov«, proti ujeti agitirati in vptiti, da »Zvezca« ne mara vseučilišča. To je izvor tudi tem nezaslišanim infamijam, s katerimi so klerikalni poslanci v sinočnem »Slovenec« obsuli načelnika »Zvezci južnih Slovanov«. Mi pa želimo pozitivnega uspeha, mi želimo, da se zagotovi slovenskemu narodu potrebna fakulteta in pričakujemo, da bo »Zvezca južnih Slovanov« s primerним začetkom prezirala klerikalna natočevanje in šla svojo pot v korist slovenskega naroda.

+ Baron Schwarz na delu. Svoj del je v »Zvezci južnih Slovanov« sproščila misel, rečiti slovenski poslanci in ga obvarovati popolnega poslana na ta način, da se potem posredovalnega predloga uresniči junktum in zagotovi slovenska fakulteta. Za ta posredovalni predlog so se izrekli možje, ki se resu, vrstijo in s sveto vnočno že dolga leta boro in pridobitev slovenske visoke šole, videč, da je to edina pot, ki nam prineče realen uspeh. »Zvezci južnih Slovanov« pa ni samo mislila na tak predlog, kakor smo včeraj poročali, nego ga je tudi izredila klub slovenskih klerikalev s pozivom, naj se o njem izreče. Klerikale pa še odgovor niso dali. O skupni seji niso hoteli nič slišati, na konkretni predlog, ki nam more edini pomagati do fakultete, pa tudi niso odgovorili. Ker torej klerikale nečejo ne skupnega dela, ne skupnega posvetovanja, »Zvezci južnih Slovanov« pa je na stvari, na tem, da doseže pozitiven uspeh in zagotovi slovenskemu narodu fakulteto, zato je dr. Ploj stopil v zvezo z drugimi slovenskimi strankami, da jih pridobi za predlog »Zvezci južnih Slovanov« ter slovensko korist obvaruje pred brezvestnimi naklepki klerikalev, ki slovenske visoke šole ne marajo, ker vedo, da ne bo klerikalna, marveč bo klerikalni misli na vsak način na školo. Klerikalem se gre za to, da bi slovensko fakulteto ubili, a na tak način, da bi se jih ne moglo prijeti in postaviti pred vsem narodom na sramotni oder. Ubiti hočejo fakulteto, da bi mogli potem krivdo zvrati na »Zvezco južnih Slovanov«, proti ujeti agitirati in vptiti, da »Zvezca« ne mara vseučilišča. To je izvor tudi tem nezaslišanim infamijam, s katerimi so klerikalni poslanci v sinočnem »Slovenec« obsuli načelnika »Zvezci južnih Slovanov«. Mi pa želimo pozitivnega uspeha, mi želimo, da se zagotovi slovenskemu narodu potrebna fakulteta in pričakujemo, da bo »Zvezca južnih Slovanov« s primerним začetkom prezirala klerikalna natočevanje in šla svojo pot v korist slovenskega naroda.

+ Baron Schwarz na delu. Svoj del je v »Zvezci južnih Slovanov« sproščila misel, rečiti slovenski poslanci in ga obvarovati popolnega poslana na ta način, da se potem posredovalnega predloga uresniči junktum in zagotovi slovenska fakulteta. Za ta posredovalni predlog so se izrekli možje, ki se resu, vrstijo in s sveto vnočno že dolga leta boro in pridobitev slovenske visoke šole, videč, da je to edina pot, ki nam prineče realen uspeh. »Zvezci južnih Slovanov« pa ni samo mislila na tak predlog, kakor smo včeraj poročali, nego ga je tudi izredila klub slovenskih klerikalev s pozivom, naj se o njem izreče. Klerikale pa še odgovor niso dali. O skupni seji niso hoteli nič slišati, na konkretni predlog, ki nam more edini pomagati do fakultete, pa tudi niso odgovorili. Ker torej klerikale nečejo ne skupnega dela, ne skupnega posvetovanja, »Zvezci južnih Slovanov« pa je na stvari, na tem, da doseže pozitiven uspeh in zagotovi slovenskemu narodu fakulteto, zato je dr. Ploj stopil v zvezo z drugimi slovenskimi strankami, da jih pridobi za predlog »Zvezci južnih Slovanov« ter slovensko korist obvaruje pred brezvestnimi naklepki klerikalev, ki slovenske visoke šole ne marajo, ker vedo, da ne bo klerikalna, marveč bo klerikalni misli na vsak način na školo. Klerikalem se gre za to, da bi slovensko fakulteto ubili, a na tak način, da bi se jih ne moglo prijeti in postaviti pred vsem narodom na sramotni oder. Ubiti hočejo fakulteto, da bi mogli potem krivdo zvrati na »Zvezco južnih Slovanov«, proti ujeti agitirati in vptiti, da »Zvezca« ne mara vseučilišča. To je izvor tudi tem nezaslišanim infamijam, s katerimi so klerikalni poslanci v sinočnem »Slovenec« obsuli načelnika »Zvezci južnih Slovanov«. Mi pa želimo pozitivnega uspeha, mi želimo, da se zagotovi slovenskemu narodu potrebna fakulteta in pričakujemo, da bo »Zvezca južnih Slovanov« s primerним začetkom prezirala klerikalna natočevanje in šla svojo pot v korist slovenskega naroda.

+ Baron Schwarz na delu. Svoj del je v »Zvezci južnih Slovanov« sproščila misel, rečiti slovenski poslanci in ga obvarovati popolnega poslana na ta način, da se potem posredovalnega predloga uresniči junktum in zagotovi slovenska fakulteta. Za ta posredovalni predlog so se izrekli možje, ki se resu, vrstijo in s sveto vnočno že dolga leta boro in pridobitev slovenske visoke šole, videč, da je to edina pot, ki nam prineče realen uspeh. »Zvezci južnih Slovanov« pa ni samo mislila na tak predlog, kakor smo včeraj poročali, nego ga je tudi izredila klub slovenskih klerikalev s pozivom, naj se o njem izreče. Klerikale pa še odgovor niso dali. O skupni seji niso hoteli nič slišati, na konkretni predlog, ki nam more edini pomagati do fakultete, pa tudi niso odgovorili. Ker torej klerikale nečejo ne skupnega dela, ne skupnega posvetovanja, »Zvezci južnih Slovanov« pa je na stvari, na tem, da doseže pozitiven uspeh in zagotovi slovenskemu narodu fakulteto, zato je dr. Ploj stopil v zvezo z drugimi slovenskimi strankami, da jih pridobi za predlog »Zvezci južnih Slovanov« ter slovensko korist obvaruje pred brezvestnimi naklepki kler

prekrasnimi koncerti, kdo bi hotel to v par besedah oceniti? Kdo bi hotel oceniti, koliko je storila njena glasbena šola? In s temi ekstrimimi denarnimi sredstvi! — Par let sem imala »Matica« hvalevredno navado, da v javnih produkcijah pokaže občinstvu uspehe svojega pedagoško-glasbenega delovanja. Spominjam se dobro na prvo javno produkcijo: dvorana — menda v »Meetnem domu« — je bila malodane prazna. Kakšen razloček: včeraj je bila velika »Unionska« dvorana z galerijami vred nabito polna. Že to je velik in pomemljiv uspeh! — In potem produkcija sama. — Lajik seveda ne more vedeti, koliko truda, koliko dela se skriva za tem od strani gojencev in od strani učiteljev. Od strani teh morda še več. Poslušalec pa vidi uspehe tega dela, ki ga ne more izmeriti. V njem vstaja respekt in spoštovanje do našega prvega glasbenega zavoda, ponos in samozavest: To je naše in samo naše! — Predaleč bi me seveda peljalo, ko bi hotel govoriti o posameznih točkah. Zadostuje naj, da omenim lepo stremljenje k popolnosti, ki je bilo opaziti pri vseh gojenkih, ki so se včeraj producirali. Producija je pokazala, da delujejo na »Matični« soli vseskozi izvrstne učne moči z izvrstno učno metodo. Večji del programa so zavezle koncertne točke gojenk in gojencev od 4. razreda dalje; tu nam je prav posebno ugajal g. Ciril Ličar (Šola gd. Prelesnikove) s Chopinovim »Rondom«, dalje gd. Zdenka Hudnikova (šola gd. Prelesnikove) z Jensemovimi »Veščami«, gd. Albinu Deželovo (šola gd. Prelesnikove) z Godardovo »Florentinsko srečanje« itd. Od solo-pevcev sta nastopila dva gojenca že davno priznane Hubadove šole, akoravno začetnika sta obabsvirala svoje točke prav zadovoljivo. Gospod Rijavec (bariton) je zapel prav lepo tri pesmi Nedvēda, Schumanna in Procházke; njegov glas je prav prikupen in razmeroma že precej dobro izšolan. Gospod Rumpelj je zapel znano Mozartovo arijo za bas »O Izis in Ozirio« in Abtovo pesem »Kaj mar mi je ljubezen«; obajo skoro naravnost dovršeno. Dobra Hubadova šola bo njegovemu simpatičnemu basu gotovo prispogla do popolne veljave. — K sklepnu opombo na občinstvo: prav je, in nikdo nima nič proti temu, če občinstvo kvitira posamezne točke s ploskanjem; toda vsaka stvar ima svoje meje, ploskanje tudi. Kar je v pravi meri lepo in prav, postane prav lahko neokusno, če se ta mera prekoraci. — V. M. Z.

Vojeslav Molè: Ko so cvele rože. To je naslov zbirki pesmi, ki je izšla v založbi firme Kleinmayr & Bamberg. Cena nevezani knjigi 2 K., vezana 3 K 20 v., vezana in z zlati obrezom 3 K 50 v.

Češka ocena najnovejših Aškerčevih poezij. Znani češki pesnik Jaromír Borecký piše v »Slovenskem Přehledu« o Aškerčevih najnovejših pesnitvah: »Pesnitve«, ki so pravkar izšle v Ljubljani v založbi L. Schwentnerja, tvorijo peti zbornik drobne lirike, v pretežni večini pa epike največjega sodobnega pesnika slovenskega. Siroko je okrožje materiala, ki ga zbira Aškerč za svoje poezije. Zgodovina človeštva in lastnega naroda mu je odprta knjiga, neomejena po mejah zemljepisnih pokrajin, niti po mejah časa. Indijanska povest o zakladniku Atahualpovi si podaja roko z indijsko legendo o nesmrtnosti, ta zopet s kitajsko legendo o bogu zdravja, z dogodki domaćinim in slovenskim. Kot pravi poet posega rad v tekoče življenje, za katero ima realistično razumevanje, po sodobnih dogodkih in najsi bodo to boji na daljnem Vztoku, preverat na Turškem, mesinska katastrofa, krvoprelitev Ljubljansko (»Nad grobom Adamića in Lundra«), smrt Gregorčičeva ali tragični konec Ferrerjev. Pesnik, pristaš svobodne misli, stoji povsodi na strani zatirnih, zavzema se za človečnost in gorri za svobodo. Mučenikom njenim posveča pesmi, polne navdušenja. Izredno ga zanima naboženski problem in z vso odločnostjo se bori proti vsakemu nazadnjaju. . . »Borecký pričuje v »Přehledu« obenem prevode teh-le Aškerčevih pesmi: »O morje«, »Veter življa«, »Bitka pri Mukdenu«, »Afrodita in menih« in »Kongres na Araratu«.

VI. zvezek Pravnikov zbirke avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku, ki smo ga že napovedali, je izšel. Urednik dr. Edvard Volčič, c. kr. sodni svetnik v Novem mestu je predpise o nespornih pravnih stvarih razdelil na tri samostojne dele: notarski red (XXIV. in 162 strani), zapisčinski patent (XXXII. in 360 strani) in sodni depoziti (XII. in 120 strani). Povsodi so predpisi dopolnjeni do najnovejšega časa in pojasnjujejo se z odločbami najvišjega sodišča. Vsakemu delu je pridejan stvarno kazalo v slovenskem jeziku, popolnjeno z manj navadnimi hrvatskimi strokovnimi izrazimi, tako je tudi v opomnjah pod določnimi zakoni. V prvem delu je ostal krepek preved Franceta Leystka, a sedaj na več

navadni izraz so popolnjeni po vjejavni terminologiji. Knjiga, ki je nadvozane večinoma po teme slovenskega jezika v naših pisarnah, posebno tudi občinskih, za katere ima posebna navodila, ki bi pa tudi v korist in pouk vsekomur, je tiskana čisto in razločno ter se dobiva v plato vezana pri nadvozem uredniku in po knjigarnah po 7 K. Iz 2. dela so posebej odstanjeni »Predpisi o zapisčinskih pristojbinah«, ki stanejo broširani le 80 v., tretji del (»Svetni depoziti«) zase broširan velja 1 K 60 v.

Slovenski Jug.

Jugoslovanska enciklopedija. Belgradsko »Novo Vreme« poroča: Vlada je sklenila, da dà srbski akademiji znanosti na razpolago 20.000 dinarjev za izdanje jugoslovanske enciklopedije. Na ta način bo naša akademija tudi v materialnem oziru ravnopraven izdajatelj z jugoslovensko akademijo v Zagrebu, kateri je, kakor je znano, daroval general Crljen v isto svrhu 20.000 krom. Akademija je na to v svoji seji sklenila, da soglaša z izdanjem enciklopedije, toda pod pogojem, da izide v eni izdaji v cirilici in latinici. To se je že sporočilo predsedstvu jugoslovenske akademije v Zagrebu in ni dvojna, da bo predsednik Tadija Smičić-klas že te dni prispet s posebnim odposlanstvom v Belgrad, da se končno definitivno vse potrebno ukrene, da se prične delo za izdanje te velevažne enciklopedije.

Hrvati v veslovenski kongres v Sofiji. Radičev »Dom«javlja: Da se iz Dalmacije udeleži veslovenskega kongresa v Sofiji samo poslane dr. Tresi-Pavličić, iz Bosne in Istre pa nihče. Takisto se tudi se ne vê, ako se bo kdo iz Hrvatske udeležil kongresa. Radič pripominja k temu: »Ako bi bili naši politiki na svojem mestu, bi moralno biti nas Hrvatov v Sofiji več kakor odposlanec kateregakoli naroda. A tretalo bi stvar tudi tako urediti, da bi došli tjakaj kot ena skupina s Slovenci in v najboljšem sporazumu zlasti s Čehi.« Pametna beseda, podpisujemo jo.

Mohamedanci — zgled verske znosljivosti. V vasi Pukosih v Bosni so ondotni Srbi sklenili, da si zgradi novo cerkev, ker je stara populoma razpadla, podobna bolj živalskemu brlogu kakor pa božjemu hramu. Toda Srbov v Pukosih je malo, ogromna večina pa mohamedancev. Pravoslavni Srbi so se obrnili na mohamedanske brate s prošnjo, da bi jim pomagali pri zgradbi cerkve. In nihova prošnja ni bila brezuspešna! Beg Kulenovič jim je daroval zemljišče, na katerem se bo zgradila cerkev, a občinski odbor, v katerem so sami mohamedanci, se je obvezal, da bo primerno prispeval za zgradbo cerkve. Nadalje so odborniki sklenili, naj se prirede v Kulen Vakufu koncert na korist zaklada za zgradbo cerkve. Pri tem koncertu bo sodelovala poleg pravoslavnih tudi mohamedanska mladina. Muharem aga Hadžalagić, ki se je nedavno tega izselil v Turčijo, a se je na to pod vtičkom silnega domotožja vrnil v svojo domovino, bo na tej slavnosti deklamiral Šantićev pesem »Ostajte ovde!« Diletantje — Srbi in Mohamedanci — pa bodo predstavljali Suboticevo igro: »Boj na Kosovem« — za zgradbo krščanske cerkve. Tako delajo privrženci islama. Klerikalci, pojrite se tja učit verske znosljivosti in ljubezni do bližnjega!

Po slovenskem svetu.

— Boj med poljskimi »Sokoli« in Nemci. Poljski »Sokol« v Biali je slavnih 10letnico svojega obstanka. Na nekem mostu so se zbrali Nemci, ki so pričakovali sokolskega sprevođa. Ko se je spred približal, so ga Nemci sprejeli s palicami. Sokoli pa se niso dali kar pobiti, marveč so z golimi pestmi odgovorili Nemcem. V boju je bilo nad 20 oseb težko ranjenih. Dva Nemca so vrgli čez most v vodo.

Poljsko vseučilišče v Parizu. Poljaki baje nameravajo ustanoviti v Parizu poljsko vseučilišče za one poljske mladenice, ki iz kakršnega si bodo vzroka ne morejo dokončati svojih študij v domovini. Zagotovljeno je, da bodo poučevali poljski in francoski profesorji.

Poskušeno zastupljenje v Logatu.

Policjsko ravnateljstvo v Trstu je dobito v zadnjem času več anonimnih pisem, v katerih se oblast opozarja, da niso svedoki, ki so bili zaslišani v aferi Hladnik - Hamerlitz izpovedovali popolne resnice, marveč da so marsikaj vašnega zamolčali. Policjsko ravnateljstvo je vse

pričelo znova publisirati pred se in jih nazadnje izposlalo v vseh občinah.

Toda to novo zaglavljanje ni imelo prav nobenega učinka, zakaj pa je več niso vedeli povedati niden novega. O tem tem je policija sovra obvestila preiskovalnega sodnika v Ljubljani g. dr. vitema Grasselli, ki pride do te dni v Trst, da eventualno sam zasliši še one svedoke, ki baje niso še vsega povedali, kar vedo.

Razne stvari.

* Lep moč, še lepa žena. V Ljubljnem sta bila obojena zakonska Wind, ker sta spolno zlorabila neko 16letno dekle na 8. oziroma 6 mesecov težke ječe. Wind je predsednik tamkajšnje podružnice katoliškega šulfirjanja, njegova žena pa je prva med tercijalkami.

* Pomorske rešitve vlomilca. Praška policija je dobila te dni iz Berolina obvestilo, da se bo v najkrajšem času poskusilo rešiti vlomilca Albretha Lorenza, ki je zaprt v praski deželnici blaznic. V to svrhu da se seže odpeljali iz Berolina vlomilčeva ljubica in dva berolinska vlomilca. Praški policiji se je posrečilo, da je zajala nemške tiče, še predno so izvršili svoj načrt. Zaprli so tudi dva strežja v blaznicu, ki sta hotela pomoci k begu, za kar jima je bilo obljubljenih 400 mark.

Telefonska in brzojavna poročila.

Klerikalne spletke.

Dunaj, 10. junija. (Državni zbor.) Včerajšnja »Slovenčeva« vest o postopanju »Zveze južnih Slovanov«, ki jo je priobčil med telefonskimi in brzojavnimi poročili, je popolnoma neresnična. »Zveza južnih Slovanov« se drži znanega sklepa skupne »Narodne Zvezde«, želi pa konkretnejših sklepov glede faktičnega poslovanja.

— Dr. Ploj.

Soprogata poslanca Vladimirja Hraskega.

Dunaj, 10. junija. V nekem tukajšnjem sanatoriju je danes zjutraj po doljši bolezni umrla soprogata visokošolskega profesorja in državnega poslanca Vladimirja Hraskega. Pojnitevka je bila Slovenka, rodom iz Skofije Loke.

Abdikacija portugalskega kralja.

Dunaj, 10. junija. »Pol. Korespondenča« pooblaščena dementirati vse vesti, kakor da bi portugalski kralj Manuel imel namen se odpovedati prestolu.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 10. junija. Današnja seja poslanske zbornice je jedva sklepčna. Med splošno nepozornostjo se je začela generalna debata o proračunu. Prihodnja seja bo jutri.

»Slovenska Enota« in laško vseučilišče. Koper, sedež univerze.

Dunaj, 10. junija. Dopoldne ob 11. je imela »Slovenska Enota« sejo, pri kateri se je vršila živahnna debata o italijanskem vseučiliščem vprašanju. Med drugimi se je sprožil predlog, naj bi se za sedež laške pravne fakultete določil Koper.

Češko - nemških spravnih konferenc ne bo.

Dunaj, 10. junija. Ministrski predsednik baron Bienerth je obvestil vse one poslanke, ki so bili povabljeni na češko - nemške spravne konference, da teh konferenc ne bo. Na ta ukrep barona Bienertha je vplivalo sporočilo poslanca Udržala, da se češki arranci teh konferenc ne udeleže, ker vloži v parlament svoj jezikovni predlog.

Kos ženske emancipacije!

Dunaj, 10. junija. Ustavni odsek je danes s pretežno večino glasov sklenil, da smejo biti članice političnih društev tudi ženske, čim so do polnile 21. leto. Znano je, da po starem društvenem zakonu doslej ženske sploh niso smelete biti članice političnih organizacij.

Cesar na lovske razstavi.

Dunaj, 10. junija. Danes popoldne ob 1. je cesar posetil lovske razstave. Vladarju je razstava baje zelo ugodnja in se je o njej izrazil zelo pozitivno naprav aranžerjem.

Pomilovanje z zaprekami.

Dunaj, 10. junija. Cesar je 31. maja med drugimi pomiloval tudi 17 bosanskih kaznjencev v Möllersdorfu. Seveda bi morali biti takoj izpuščeni iz ječe. To pa se iz neznanih razlogov ni zgodilo. Šele ko je za to izvedel češki poslanec in radi tega interventiral, so Bosance izpustili iz za-

K otvoriti besednega sebra.

Dunaj, 10. junija. Državni poslanec dr. Dušan Baljak se odpisal danes ponoviči v Sarajevo, da bo navzoč pri otvoriti besednega sebra.

Lekški dijaki za opozicijo.

Dunaj, 10. junija. Lekški dijaki so začeli imeti shod, na katerem se

posvali vse italijanske poslanke, naj tako prične v parlamentu z opozicijo, čim se izkaže, da vlada neće dati Italijanom pravne fakultete v Trstu. Dijaki so o tem sklepov obvestili poslanke Concija, Bissisa in Pittonia.

Bolgarski dijaki proti carju Ferdinandu.

Zagreb, 10. junija. Snoči so imeli tukajšnji bolgarski dijaki shod, na katerem so protestirali proti temu, da sta šla dva dijaka na kolodvor pozdraviti carja Ferdinand, mu poljubila roke in sprejela od njega 100 levov. Dijaki so izrekli, da sta omenjena dijaka s tem svojim dejanjem blatišči svojo akademično čast.

Turški prestolonaslednik v Belogradu.

Belgrad, 10. junija. Princa Juša Izedina so tu sprejeli z velikim sijajem. Prince ostane tu tri dni kot gost kralja Petra.

Gospodarstvo.

Donesek k preskrbi ljubljanskega mesta z mlekom.

(Mestni tržni nadzornik Adolf Ribnikar)

Izginile so v Ljubljani idilične razmere časov, ko mleko še ni bilo trgovski predmet. Ljubljanačanje so za svojo potrebo sami redili krave, ali pa so jih preskrbovali — bolj iz dobrohotnosti kot iz dobičkažljnosti — z mlekom sosedje iz mesta in najbližje okolice. Kakor v vaseh ali malih trgih, je poznal takrat Ljubljanačan poštenost in nepoštenost dobavitelja mleka; slabosti in dobrote njegovih hlevov in njegove živine. Nastala je velika Ljubljana z velikimi predmestnimi občinami. Zrasel je konsum v našem mestu, izdatno pa se je zmanjšala producija mleka v njem in najbližji okolici. Bolj iz oddaljenih izdelkov v Ljubljani, ki naj bi bil tako zanesljivo proizvod, zasleduje pa sleparjev, ki predstavljajo vse vrste na varju poštenega proizvajalca in producenta. Stroge tržno - policijske predpise za prodajo mleka v mlečnih izdelkih imajo malone vsa mesta na Nemškem, v Avstriji Karlovi vari. Taki predpisi vplivajo povsod blagodejno in so podlagi za vsa nadaljnja prizadevanja glede higijenske preskrbe večjih mest z mlekom.

zdravo mleko in tudi še njim tako ravnal, da ga sam ne pokvari.

Mleko štejamo med najvažnejše živilo. Kakor pa je higijensko mleko koristno, tako nevarno kaže kužnih bolezni v mestih. Mačuh, difterija, škratka, tuberkuloza, červesni katari pri otrocih se pogostotkrat širi ravno po mleku, ker je mleko zelo primerna suvo za rast najraznovrstnejših bakterij. Nesnaga v hlevu in nečistost pri ravnanju z mlekom provzročajo njen številnej

Dijačka štavovanja za prihodnje šolsko leto.

»Domovina«, ki vzdružuje v tekocem letu dijaško kuhinjo, razširi drugo leto v smislu svojih pravil delokrog. Osnovati hoče v svojem področju nekakovo posredovalniško za dijaška stanovanja, s čimer naj bi bilo za prvi hip nekoliko pomagano velikanskim nedostatkom, ki vladajo v tem oziru med ljubljanskimi srednjšeščeli. — Odbor »Domovine« prosi radi tega, da vsakdo, kdor bi rad vzel kakega dijaka za prihodnje šolsko leto na stanovanje, pismeno sporoči odboru »Domovine« v Ljubljani najkasneje do 15. junija svoj naslov in pogoje. Oziralo se bo le na zdrava, čista in dobra stanovanja.

Huharsko knjigo zastonj

dobi vsakdo po pošti pri
Prvi kranjski tovarni teste-
nin v Ilirske Bistrici.
790 1

Serravalo

Železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1908:
Državno odlikovanje in častni diplom

Vozroča voljo do jedi,
okrepča žive, poboljša
kri in je
rekonal-scentom —
in malekvnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet.
Izborni okus.

Večkrat odlikovano.
Nad 8000 zdravniških sprčeval.
J. SERRAVALO, t. k. dvan. doktor
TST-Barkovje.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 300-2.	Srednji zračni tlak 730-9 mm
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm
9. 2. pop.	733.9
9. zv.	733.6
10. 7. zj.	733.4

Temperatura v C
Vetovi
Nebo

22.6 sr. svzhed del. jasno
17.9 sl. jzvh. jasno
15.0 brezvet. megla

Srednja včerajšnja temperatura 18°,
norm. 17.0°. Padavina v 24 urah 0.3 mm.

Salvore — Istra.

V hiši prav blizu morja se za čas sezije
oddajo sobe. 1996
Pension Nicolo Favretto.

Izjava.

Podpisana Marija Tome, posestnica v Podgori Št. 18, preklicem s tem vse, kar sem govorila o gospodu Francetu Bitencu iz Podgorje Št. 4 kot neosnovano in izjavljam, da obžalujem, da sem mu s svojimi neresničnimi trditvami kratila čast. 2045
V Ljubljani, dne 10. junija 1910.

Marija Tome l. r.

Avtomobil

v popolnoma dobrem stanju za dve
osebi, tvornice De dion Bonton, se
cene proda. — Vpraša se pri Antonu
Stiplošek, Zagreb, Kačičeva ul. 24.

Ivan Bizovičar

umetni in trg. vrtnar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16
izvršuje

šopke, vence in bukete
1542 za razne prilike.

Belo umetniško okrasno
in po zgodnjih cenah.

Prodaja cvetlice, cve-
tlično gnilitevje in
mlada drevesca
(bruske, jabolka) itd.

Naročila na dodelo
bitre in vedenje.

več vinskih kleti na Zaloški cesti.

Več se izve pri E. Predevlju.

Meso

ogrskih pitanib bivolov

se dobiva do torka pri
St. Petrichu, mesaru na Starem trgu.

Koncerti

Slovenske Filharmonije

so vrte do 15. septembra

vsak dan
v hotelu „Tivoli“.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10.
dopolne. 3. popoldne in 7. zvečer.

Ob delavnikih ob 3. popoldne in 7. zvečer.

Vstopnina vselej prosta.

VEČ 400 GODI-
NA

Ulica Humpolec še svetarskih črta:

Najbolje gukno i pomodori robu

tuji tudički

ANT-TOMEC

izvor suhe u Humpoku

(česka) Uzorači redovni

črte

zadnjih

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku
prosi, da se mu določi
11 škatelj tako izborno
učinkujočih 711

Salmijakovih

.. pastil ..

(kačelj lažajočih,
slez razkravajočih)

lekarja PICCOLI v

Ljubljani, c. in kr.

dvornega založnika,

papeževoga dvornega

založnika. Ena škatljica

20 v, 11 škatljic 2 K.

Naročila po povzetju.

Jšče se družina

kater za izdelovati novadno
opeko za zidanje.

Plača po dogovoru. 2017

Natančno se izve pri g. Kernu v

Gertijk pri Kršnju.

Poštovan priden

mesarski pomočnik

ki je vajen vsega dela, tudi sekanja

se išče.

Prednost imajo starejši, ali vsaj vojaš-

čine prosti. — Naslov pove upravnštvo

»Slovenskega Naroda«. 1990

Več

mizarskih pomočnikov

sprejme takoj v delo

Simon Praprotnik, mizarski mojster,

Jenkova ulica št. 7. 1988

Prvi

slovenski

izpršani

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Tomo Koprivcu v Zagorju ob Savi.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni

tiskarni“.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak Dragotin Jurman Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Prodajalna na Jurčičevem trgu 3 se odraža z opravo vred

w najem.

Več se izve v „Narodni